

WSTĘPNY PROGRAM MERYTORYCZNY PROJEKTU

„Miejsca ochrony przyrody w Polsce i we Francji”

1. Dzień

6 godzin

Program zajęć w Szkole:

- Przywitanie się i zapoznanie delegacji polskiej z Francuzami.
- Przedstawienie szkół polskiej i francuskiej.
- Omówienie programu zajęć i efektów mobilności.
- Podział na grupy międzynarodowe, podział obowiązków.
- Pierwsze prace dot. pomysłów na stronę www, jej części wizualnej, rozplanowanie postów, szczegółowej tematyki.

Popołudniu – wizyta we Fréjus

- Arènes de Fréjus - Amphithéâtre romain de Fréjus

- Plage de Saint-Aygulf, Fréjus

2. Dzień

6 godzin

Program zajęć terenowych w polsko-francuskich grupach:

- Plaine des Maures (pl. Równina Maurów) + Lac Des Escarcets - jezioro w narodowym rezerwacie przyrody Równiny Maures. Należy do agencji ochrony wybrzeża Conservatoire du Littoral. Jest niezwykle bogate w faunę i florę. Krajobraz z różowymi płytami z piaskowca, usianymi sosnami parasolowymi i dębem korkowym, jest zarówno uderzający. Przypomina afrykański krajobraz sawanny, jedyny we Francji.

- plaża Pampelonne niedaleko Saint-Tropez - jedna z najstojniejszych plaż Lazurowego Wybrzeża, zdobyła sławę dzięki filmowi z Brigitte Bardot „I Bóg stworzył kobietę”

3. Dzień

6 godzin

Program zajęć merytorycznych we francuskiej szkole:

- Wykład i zajęcia praktyczne, dot. tworzenia stron internetowych na bazie dostępnych szablonów Wordpressa.
- Nauka tworzenia postów, wartościowych pod kątem merytorycznym, językowym.
- Podsumowanie wiadomości z pierwszych dwóch dni, analiza informacji.
- Selekcja zdjęć.
- Dyskusje w języku angielskim nt. obu krajów, przyrody i na interesujące uczniów tematy.
- Podsumowanie zajęć.

Popołudniu:

- Park rzeźb współczesnych – Domaine du Muy, Parc de Sculptures Contemporaines

Jean-Gabriel Mitterrand od prawie 30 lat zajmuje dominujące miejsce w rzeźbie, zarówno w swojej galerii w Marais w Paryżu, jak i poprzez liczne projekty wystaw monumentalnych prac realizowanych w przestrzeni publicznej i prywatnej na całym świecie.

W 2014 roku wraz z synem Edwardem wyobraził sobie stworzenie prywatnego miejsca poświęconego monumentalnej rzeźbie na skrzyżowaniu kilku dużych miast na południu Francji.

Z tej intencji narodziła się w 2015 roku *Domaine du Muy*, która żyje i ewoluuje zgodnie z odnawianiem lub trwałością prac i zainstalowanych projektów. Obecnie obejmuje około czterdziestu dzieł współczesnych, czasem tworzonych *in situ*, przez artystów z różnych pokoleń, praktyk i nurtów artystycznych.

Park rzeźb położony jest pomiędzy masywami *Maures* i *Esterel*, których śródziemnomorski las dębów korkowych i sosen rozciąga się na setkach hektarów. Ze swoją odosobnioną doliną, stawami i dzikimi terenami *Domaine du Muy* jest naturalnym środowiskiem o wyjątkowej urodzie dla zainstalowanych tam prac.

4. Dzień

6 godzin

Program zajęć terenowych w polsko-francuskich grupach:

- *Le Jardin du Réal – le jardin botanique* (pl. ogród botaniczny)

W ogrodzie wydzielono miejsce na arboretum złożone z różnych gatunków. Wzdłuż kanału biegnie aleja japońskich klonów, druga porośnięta lipami i przestrzeń mimoz, *grevilli* i *eukaliptusa*. Odkrywamy egzotyczne gatunki, takie jak *Wollemia nobilis*, kopalne drzewo iglaste itp.

Są też różne aromatyczne rośliny o właściwościach leczniczych: tymianek, rozmaryn, werbena, szatwia, trawa cytrynowa...przydatne w naszej kuchni i naszym zdrowiu oraz szafran!

Uprawia się tam owoce i owoce cytrusowe: miechucha, poziomki, maliny, granaty, figi, jujuby, pekany, pistacje, śliwki, morele i wiśnie, warzywa: szczaw, boćwina, pomidory, papryka, papryka, dynia, ogórki, cukinia.

Przygotowana jest platforma do przyjmowania pszczoł w okresie wypasu i stałego pobytu uli, których pszczoły zapylają kwiaty. Niedaleko znajduje się hotel dla owadów, który przyjmuje różne gatunki, które chcą tam przebywać.

W pobliżu szkółki znajduje się kurnik z 2 kogutami na około dwadzieścia kur.

Na drzewach rozsianych jest kilka budek dla ptaków, bardzo pilnie odwiedzanych przez różne odmiany ptaków. Możesz zobaczyć sikorki niebieskie, bogatki i czubate. Inne gatunki, słowiki, szczygły, kosy wolą budować gniazda w zaroślach, poza zasięgiem wzroku zwiedzających. Latem w *Jardin du Réal* lęgowiska znajdują lęgowiska ptaków wędrownych, takich jak wilga, dudek, kraska i nocny sóweczka mała.

Jest też przestrzeń „pozioma”, staw ozdobiony liliami wodnymi, lotosami, zamieszkały przez karpie koi i złote rybki, otoczony roślinnością wodną i hibiskusem błotnym.

W bardziej zacienionym kącie odsłania się niewielki zbiornik wodny, porośnięty hibiskusem, aronami, bujnymi krzewami, trawami, ciemiernikami oraz różowo-białymi hortensjami i licznymi kwitnącymi krzewami.

Stamtąd docieramy do miejsca spotkań aleją wysadzaną starymi krzewami róż, które tworzą zapachową atmosferę.

- *Le Village des Tortues de Carnoules* (pl. Wioska Żółwi w Carnoules)

2 hektary natury, na których można dowiedzieć się wszystkiego o żółwiach mauretańskich i 50 gatunkach z całego świata, czyli ponad 1600 żółwi.

- *Las Sainte-Baume* w *Parc naturel régional de la Sainte-Baume*

Naukowcy wolą nazywać *Las Sainte-Baume* „lasem reliktowym” lub „lasem kulminacyjnym”. Położony 30 km na wschód od Marsylii las ten zajmuje powierzchnię 2076 hektarów i według specjalistów botanicznych ma wyjątkowo bogaty ekosystem. Wyjątkowe i kontrastowe warunki pogodowe wyjaśniają różnorodność tego rozległego naturalnego obszaru.

Rzeczywiście, las państwowy znajduje się między morzem a górami. Widok z grzbietu pokazuje uderzający kontrast między *ubac* i *adret*, czyli między najmniej nasłonecznionymi (północnymi) i najbardziej nasłonecznionymi (południowymi) stokami. W ten sposób na północnym skrzydle Lasu można obserwować faunę i florę tradycyjnie występującą w bardziej północnych lasach. Licznie występują drzewa, które potrzebują wilgoci, zimna lub cienia, takie jak buk, ostrokrzew, cis i klon. Las bukowy pasma górskiego – którego kulminacją jest wysokość 1147 m i składający się z wysokich wapiennych klifów – chroni drzewa przed letnią suszą. Jeśli chodzi o południowe zbocze, to jest ono zamieszkane głównie przez typowo śródziemnomorski las, w którym rosną drzewa bardziej wrażliwe na światło.

Las Sainte-Baume jest domem dla różnorodnych ssaków i ptaków, takich jak króliki, dziki, lisy, zające, nietoperze, sowy itp. W celu zachowania tego wyjątkowego ekosystemu polowania są zabronione. Las jako taki jest zaproszeniem do wyobraźni i marzeń. Każda gałąź, każda roślina i każdy pień może być punktem wyjścia do magicznej opowieści.

- Chapelle du Saint-Pilon

5. Dzień

8 godzin

Program zajęć merytorycznych we francuskiej szkole:

- Prezentacja i warsztaty graficzne.
- Nauka obróbki zdjęć i wyszukiwania grafik za pomocą darmowych kreatorów
- Analiza informacji z poprzednich dni.
- Selekcja zdjęć.
- Kontynuacja procesu przygotowywania materiałów i tekstów, które zostaną umieszczone na stronie.
- Dyskusje w grupach na temat miejsc w Pabianicach, w Le Muy i okolicach, które są ciekawe pod kątem przyrodniczym, doskonalenie umiejętności językowych.
- Podsumowanie zajęć.

6. Dzień

10 godzin

Program kulturowo-edukacyjny:

Marsylia

Marsylia to stolica Prowansji, która graniczy z Lazurowym Wybrzeżem. To drugie największe miasto Francji. Jest bardzo śródziemnomorskie i multikulturowe, a ponieważ od zawsze było to miasto portowe, otwarte na cały świat, różni się od innych na południu Francji.

***Bazylika Notre Dame de la Garde** na wzgórzu La Garde to najstojniejsza atrakcja miasta, bo i najlepiej widoczna. Zbudowano ją 162 m n.p.m., a na jej wieży postawiono połączoną figurę Maryi z Dzieciątkiem. Możesz tam wejść pieszo, ale latem będzie to prawdziwa mordęga, dlatego polecam np. autobus miejski nr 60. Łączy on bazylikę z inną ciekawą atrakcją – MuCEM i fortem św. Jana.*

***Fort św. Jana** jest obiektem fortyfikacyjnym położonym przy wejściu do Starego Portu w Marsylii, na którego przeciwległym brzegu znajduje się z kolei Fort św. Mikołaja. Budowla wznosi się nad moło J4. Roztacza się stąd wspaniały widok na Marsylię, Bazylikę Notre-Dame de la Garde i linię brzegową na zachód od miasta.*

***Muzeum Cywilizacji Europejskiej i Śródziemnomorskiej (MuCEM) i fort św. Jana** to dwa doskonale połączone obiekty, z których jeden jest ultranowoczesny, a drugi zabytkowy. Warto tam wejść chociażby dla widoków z dachu. MuCEM to przykład udanej rewitalizacji zaniedbanej części miasta. Marsylia była Europejską Stolicą Kultury w 2013 r. i z tej okazji powstało MuCEM. Kawatek dalej zaczyna się nowy port, ale warto się tam udać na spacer, bo zbudowano tam m.in. ogromne centrum handlowe z tarasem widokowym na morze oraz zagospodarowano stare magazyny. To nowe, modne miejsce.*

***Pałac Longchamp** nazywany inaczej „wodociąg” powstał, by uczcić budowę kanału zaopatrującego Marsylię w wodę pitną. Wraz z otaczającym go parkiem jest wpisany przez Ministerstwo Kultury na listę „ważnych ogrodów Francji”. To świetne miejsce, do którego turyści prawie nie docierają, bo nie leży w centrum.*

***Katedra la Major**, nazywana przez mieszkańców pizamą to jeden z największych kościołów we Francji. Stoi tuż obok MuCEM na obszarze Starego Miasta w Marsylii. W środku świątynia jest prawie pusta (przeciwieństwo do przebogato zdobionej bazyliki Notre Dame de la Garde), ale warto wejść zobaczyć jej rozmiary.*

Kuchnia regionu:

*Przede wszystkim, najbardziej znana, zupa rybna **Bouillabaisse**, którą można zamówić w wielu miejscach, szczególnie w okolicach portu. Do zupy, na osobnym naczyniu, często podaje się warzywa i owoce morza. **Rouille** to jeden z kilku popularnych prowansalskich dipów. Równie popularny jest **aïoli** – tradycyjny sos o konsystencji emulsji, przyrządzany na bazie czosnku, oliwy z oliwek, soku z cytryny i żółtek jaj, niekiedy także musztardy. W Prowansji występuje także jako osobne danie, nazywane **Le Grand Aïoli**. To potrawa złożona z gotowanych warzyw (marchewki, ziemniaków, zielonego groszku), duszonej ryby (zazwyczaj dorsza) i ugotowanych jajek. Całość polewa się sosem aïoli i podaje z*

dodatkiem skorupiaków. Oprócz aïoli, bez wątpienia natkniemy się w Marsylii na **tapenadę** – prowansalską pastę z oliwek, kaparów i oliwy. Można do niej dodać także czosnek, anchois, bakłażan i rozmaite przyprawy. Równie popularna w kuchni Prowansji jest **anchoïade**, czyli pasta z anchois, czosnku, czarnych oliwek i oliwy. Zwykle wykorzystuje się ją jako dip do surowych warzyw. Wśród marsylskich sosów znajdziemy wreszcie tzw. **pistou**, przyrządzany z czosnku, świeżej bazylii i oliwy z oliwek. Przypomina nieco pesto, ale nie zawiera orzeszków piniowych. Zazwyczaj podawany jest do makaronów lub jako dodatek do pieczywa. Pistou stanowi bazę popularnej prowansalskiej zupy – **Soupe au Pistou**. W dniu święta Matki Boskiej Gromniczej, które przypada na 2 lutego, wypieka się prowansalskie ciastka o kształcie czótenek – tzw. **navettes de Marseille**. Spożywane są w Marsylii od XVIII wieku i występują w trzech głównych odmianach: z dodatkiem olejku z kwiatu pomarańczy, w wersji bez aromatu, a także o nieco miększej konsystencji (klasyczne navettes są bowiem dość twarde). **Fougasse** – prowansalski lekko słodki chleb, wypiekany z białej mąki, drożdży, oliwy z oliwek i opcjonalnych dodatków. Przypomina nieco włoską focaccię i występuje w różnych wariantach. Chleb można zapiec z cebulą, serem, oliwkami, anchois lub bekonem, bądź przyrządzić w wersji słodkiej – np. z dodatkiem kwiatu pomarańczy, suszonych owoców czy orzechów. Nazwa przysmaku wywodzi się ze starożytnej Oksytanii, gdzie termin „fogatza” oznaczał „chleb pieczony w popiele”. Fougasse występuje przede wszystkim w kuchni Prowansji, lecz można go spotkać także w innych regionach Francji. Wersja prowansalska często przypomina pizzę z zapieczonymi na wierzchu dodatkami lub włoskie calzone (pizza o kształcie pieroga). Inną specjalnością kuchni prowansalskiej jest **panisse**. To smażone lub pieczone kawałki ciasta, przyrządzanego na bazie mąki z ciecierzycy i wody. Panisse może mieć kształt kostek, plastrów lub podłużnych „paluszków”. Zwykle ciasto piecze się lub smaży w oleju, aż do uzyskania złocistego koloru, a następnie spożywa na gorąco. To przysmak popularny we włoskiej Ligurii oraz południowo-wschodniej Francji. Wersję z Marsylii określa się jako panisse de Marseille lub panisse marseillaise. Potrawę zdecydowanie bardziej kontrowersyjną – z punktu widzenia polskiego smakosza – jest z kolei tzw. **pieds-et-paquets**, uznawane za marsylski rarytas. W dosłownym tłumaczeniu nazwa dania oznacza: „paczki i nóżki”. Na talerzu, obok duszonych owczych (niekiedy także świńskich) nóżek, układa się „paczuski” z podrobów nadziewanych pietruszką, czosnkiem, czarnym pieprzem i bekonem. Faszerowane podroby dusi się przez ok. 5 godz w białym winie i sosie pomidorowym, razem z owczymi nóżkami i plastrami boczku. Wersja potrawy bez sosu pomidorowego, za to w zalewie z sosu winegret, to tzw. **tripo à la reboulado**.

7. Dzień

10 godzin

Antibes

Marineland w Antibes - Największe morskie zoo w Europie. W Marineland występuje wiele gatunków zwierząt: orka, delfin butlonosy, lew morski kalifornijski, który oczarowuje swoją samicę kościstym grzebieniem, rekiny, pingwiny, ryby, płaszczy, żółw morski karetta, który może żyć powyżej 65 lat i ważyć do 160 kg!

Cannes

- znane przede wszystkim z międzynarodowego festiwalu filmowego. Miasto wtedy tętni życiem, a na promenadzie można spotkać największe gwiazdy kina.

Najważniejszym miejscem dla turystów jest bulwar La Croisette, przy którym mieszczą się najdroższe i najbardziej ekskluzywne hotele w mieście, restauracje, butiki i piękne plaże.

- Cannes poza sezonem filmowym słynie jako doskonałe kąpielisko na Lazurowym Wybrzeżu z piękną, szeroką i piaszczystą plażą.

- **Vieux Port de Cannes** – stary port w Cannes

- **Château de la Napoule** - zamek z XIV w. To wyjątkowa atrakcja z historią miłosną w tle.

lub

Nicea

Nicea, miasto partnerskie Gdańska, to nieformalnie stolica Lazurowego Wybrzeża. Mieszka tu ok. 350 tys. ludzi z całego świata, co tworzy kulturową mieszaninę widoczną na każdym kroku. Nadmorska promenada ma aż 7 km długości, a z trzech stron miasto otaczają góry.

Stare Miasto w Nicei to wąskie uliczki, kolorowe kamienice i zapach jedzenia. Znajduje się tunajwiększy targ prowansalski w regionie – **Cours Saleya**. Jest czynny przez cały tydzień, ale w poniedziałki swoje

produkty wystawiają tu antykwariusze z okolicy. Na targowisku można kupić kwiaty, pamiątki oraz świeże produkty spożywcze, w tym słynny naleśnik z mąki z ciecierzycy – **Socca**.

Promenada Anglików – długa na 7 km nadmorska promenada to chyba najważniejsza atrakcja miasta. Biegnie wzdłuż miejskiej plaży, a spacerując można podziwiać zabytkowe hotele zbudowane w XIX w. dla angielskiej arystokracji, ale także plażowiczów oraz amatorów uprawiania sportu. Tych ostatnich jest na promenadzie najwięcej. Od świtu do zmierzchu biegają oni tu, jeżdżą na rolkach, rowerach i deskach. Promenada Anglików została niedawno wyremontowana i obsadzona dodatkowymi palmami. Warto tu przyjść nie tylko w ciągu dnia, ale także o wschodzie i zachodzie słońca. Kilka ciekawych atrakcji, które mija się spacerując po promenadzie to: Hotel Le Negresco, Muzeum Massena, kopia Statuy Wolności, szpital dziecięcy imienia Lenvala, który był polskim Żydem.

Wzgórze Zamkowe – najlepszy punkt widokowy w Nicei. Zamku nie ma tam od XVIII w., ale rozległy park miejski ze sztucznym wodospadem są nie lada atrakcją. Na górę można się wspiąć jedną z wielu dróg. Tuż przy Promenadzie Anglików znajdują się schody, a pod nimi darmowa winda, do której dojście wykuli w skałę więźniowie.

Będąc na Wzgórzu Zamkowym nie można przegapić jego drugiej strony! Turyści zwykle docierają tylko na punkt widokowy nad wodospadem. To faktycznie najlepsze miejsce, by zobaczyć całe miasto, ale z drugiej strony wzgórza czeka wspaniały widok na Stary Port, dom Eltona Johna i wzgórze Mont Boron.

Plac Massena – główny plac miejski. Dawniej w jego miejscu był most łączący Stare Miasto z Nowym Miastem. Rzeka wciąż płynie pod placem, ale została zabudowana. Dzięki temu powstała długa i zielona **Promenada Paillon** z licznymi fontannami. Uwagę turystów przykuwa tu goły Apollo stojący na środku okrągłej Fontanny Słońca, a także posągi siedzące na wysokich słupach. Te ostatnie są instalacją artystyczną i symbolizują dialog między kontynentami.

Parc Phoenix – Zoo w Nicei oraz ogromna szklarnia z ogrodem tropikalnym i flamingami.

Kuchnia regionu:

Hala z jedzeniem Gare du Sud – to dawny dworzec kolejowy. Obok niego znajduje się targowisko **Liberation**, które odwiedzają głównie mieszkańcy miasta.

Co warto zjeść?

Socca – to naleśnik z mąki z ciecierzycy oraz oliwy i soli, solidnie posypywany pieprzem przed podaniem. Na targach sprzedaje się go niedbale pociętego na kawałki, w papierowych tutkach. W restauracjach zwykle serwują cały naleśnik na desce lub talerzu. Socca występuje też w odmianie z oliwkami oraz anchois.

Drugie i równie proste danie to **Pissaladiere** – karmelizowana cebula na cieście przypominającym to od nieco grubszej pizzy. Tu także dodatkiem może być anchois lub oliwki. Zamawiając Pissaladiere zwykle dostaje się solidny kawałek odkrojony z większego wypieku. **Petit Farcis** – przypomina ono nieco klopsiki na grillowanych warzywach i zawsze jest podawane prosto z pieca. W jednej porcji są zwykle 3 Petit Farcis, ale można oczywiście zamówić więcej. W składzie tych małych przekąsek jest m.in. mięso mielone, jajko, czosnek i przyprawy. To farsz, którym wypełnia się warzywa, np. cukinię, pomidora, bakłażana, a następnie całość zapieka. **Tapenada**, czyli coś w rodzaju pasty z oliwek, idealny dodatek do bagietki. **Salatka nicejska** – jej składniki są dość swobodnie dobierane przez różnych kucharzy, ale zawsze zawiera tuńczyka. Prócz tego do najbardziej popularnych dań na Lazurowym Wybrzeżu należą także pizze, makarony, **owoce morza** (w tym mule podawane zawsze z frytkami), steki i naleśniki (zwykle na słodko, a najczęściej z Nutellą).

8. Dzień

Program zajęć merytorycznych we francuskiej szkole:

- Prezentacja - wyszukiwanie informacji w Internecie, prawa autorskie.
- Zajęcia praktyczne – nauka poszukiwania konkretnych informacji w Internecie, korzystając z różnych narzędzi wyszukiwania, które pozwalają na dostosowanie ustawień wyszukiwania, analizowanie danych statystycznych, przeglądanie materiałów graficznych oraz tworzenie raportów.
- Analiza, obróbka i przetwarzanie danych wyszukanych w ramach zajęć.
- Przygotowywanie postów na stronę projektową.
- Rozpoczęcie pracy nad prezentacją o projekcie.
- Podsumowanie zajęć.

9. Dzień

8 godzin

Program zajęć terenowych w polsko-francuskich grupach:

Parc naturel du Verdon (pl. Park Narodowy Verdon)

Terytorium Parku Narodowego Verdon wyznaczają trzy potężne alpejskie masywy. Są to Montdenier (1750 m), Chiran (1905 m) i Mourre de Chanier (1930 m). Doliny, zwieńczone rozległymi pasterskimi górami, usiane są małymi wioskami, w których życie tętni pomysłowością i gdzie siła słońca przypomina nam, że Morze Śródziemne jest o rzut kamieniem. To królestwo gwiazd, tj. jedno z ostatnich miejsc, gdzie z dala od zanieczyszczenia światłem niebo wciąż pozwala zobaczyć gwiazdy.

W alpejskiej drodze Verdon wykopaną dolinę, w której koncentruje się działalność rolnicza i rzemieślnicza oraz miasta, a także dwa zbiorniki wodne: Castillon i Chaudanne. Miasto Castellane, przesiąknięte wielowiekową historią, zbudowane jest u podnóża słynnej skały. Mieściło się w nim wiele garbarni, a obecnie kolejny skarb, skamieniałości Rezerwatu Geologicznego Górnej Prowansji. Dalej na północ Saint-André-les-Alpes, niegdyś ważny ośrodek sukiennictwa, jest jedną ze stacji pociągu Pignes, który przybliży Niceę do Digne.

Kanion Verdon (Gorges du Verdon) nazywany też Wielkim Kanionem Verdon (Grand Canyon du Verdon)

Okolo 2 mln lat temu Kanion Verdon został wyłobiony w wapiennych skałach przez stosunkowo niewielką rzekę Verdon spływającą z Alp. W kilku miejscach rzekę spiętrzano, by pozyskiwać prąd, a powstałe w ten sposób rozlewiska tworzą jeziora. Jedno z nich, Lac de Sainte-Croix jest końcem niezwyklego przełomu. Do tego miejsca przez 21 km rzeka płynie wąwozem nazywanym Kanionem Verdon. Miejscami ma on ponad 700 m głębokości, a górne krawędzie oddalone są od siebie od 200 do 1500 m. Przy dnie z kolei kanion miewa od 6 do 100 m szerokości. Jest on drugim najgłębszym przełomem rzeki w Europie, zaraz po kanionie rzeki Tary w Czarnogórze. Na jego końcu znajduje się przepiękne turkusowe jezioro Lac de Sainte Croix – jezioro Świętego Krzyża. Najpiękniejsza część kanionu Verdon znajduje się pomiędzy miastami Castellane oraz Moustiers-Sainte-Marie okrzykniętym najpiękniejszym miasteczkiem Prowansji. Najbardziej spektakularna trasa prowadzi przez tzw. pętlę Route des Cretes, wychodzącą i kończącą się w malowniczej miejscowości Le Palud-sur-Verdon. Na 23-kilometrowej pętli znajduje się 14 punktów widokowych z widokiem na majestatyczne klify kanionu i lazurową rzekę Verdon wijącą się pomiędzy nimi. Droga wiedzie przez liczne wzniesienia, przeпаści, tunele i wiraże.

Musée de Préhistoire des Gorges du Verdon (pl. Muzeum prehistorii w Quinson)

Pomysł na to Muzeum wywodzi się z serii wykopaliskowych, rozpoczętych w 1957 roku w regionie Verdon, zanim zbudowano serię zapór wodnych.

Archeolodzy odkryli około 60 interesujących złóż, dzięki czemu zgromadzono ogromne kolekcje, które pozwoliły zrozumieć ewolucję populacji ludzkiej w Prowansji w okresie prehistorii oraz jej środowisko (przyrodę, faunę, florę).

Zaprojektowane w zdecydowanie współczesnym stylu przez architekta Normana Foster'a (odpowiedzialnego również za wiadukt Millau), muzeum, uważane jest za najważniejsze tego typu muzeum w Europie. Zostało otwarte w 2001 roku i posiada ponad 4000 m² powierzchni przeznaczonej na stałe lub tymczasowe wystawy.

Stała ekspozycja śledzi główne etapy ludzkiej przygody w Prowansji, dzięki około dwudziestu wystaw do chronologicznego podróżowania. Na początku trasy prezentowane jest również stado prehistorycznych zwierząt odtworzone w naturalnej wielkości.

10. Dzień

8 godzin

Program zajęć merytorycznych we francuskiej szkole:

- Wykład o przyszłości Ziemi i zagrożeniach przyrodniczych
- Stworzenie wpisu na temat ochrony przyrody i metod, które każdy może wdrożyć, aby ją chronić.
- Podsumowanie informacji zebranych w poprzednich dniach.
- Analiza, obróbka i przetwarzanie danych.
- Przygotowywanie postów na stronę projektową.
- Kontynuacja pracy nad prezentacją o projekcie.
- Podsumowanie zajęć.

Popołudniu:

Rocher de Roquebrune – punkt widokowy

Z najwyższego punktu, na wysokości 372 m, rozciąga się widok 360° na dolinę Argens, Fréjus, Esterel i w oddali Alpy.

Kolor skały, zbudowanej z czerwonego piaskowca, kontrastuje z zielenią okolicznych zarośli. Relief składa się z postrzępionych grzbietów i stromych klifów. Erozja wyrzeźbiła i wykopała jaskinie, powiększyła uskoki i ukształtowała kolumny w kształcie grzybów, takie jak „Les deux Frères”.

Jedną z jaskiń przez ponad 50 lat zamieszkiwał gronostaj o imieniu Frère Antoine!

Powstanie krzyży: Według legendy, kiedy Chrystus umarł na krzyżu, skała rozpadła się na trzy duże uskoki, symbolizujące trzy krzyże na Kalwarii. Później ku pamięci wzniesiono krzyże i od tego czasu odbywają się tam pielgrzymki. Pierwotnie skała była nazywana „Rocher des Trois Croix”.

Stare krzyże zniszczył czas. Te stojące obecnie na szczycie zostały postawione w 1991 roku, są dziełem rzeźbiarza Bernarda Veneta. Składają hołd trzem malarzom „Ukrzyżowania”: Giotto, Grunewaldowi i Le Greco.

Inna legenda głosi, że młoda kobieta, która złożyła śluby modlitwy i wstrzemięźliwości, była ścigana przez niechcianego szlachcica. Błagała Najświętszą Dziewicę, aby jej pomogła. W ten sposób skała włamała się do szczeliny, zwanej teraz „Świątą Trou”, przez którą młoda kobieta mogła uciec. Legenda głosi, że mogą ją przekroczyć tylko cnotliwe dusze.

11. Dzień

8 godzin

Program zajęć terenowych w polsko-francuskich grupach:

Parc naturel régional des Préalpes d'Azur (pl. Regionalny park przyrody Préalpes d'Azur)

Jest to jedno z terytoriów o najbogatszej różnorodności biologicznej we Francji. Występuje tam jedna trzecia francuskiej flory, będąca wynikiem tysięcy lat interakcji między człowiekiem a przyrodą i zawsze ściśle związana z utrzymaniem działalności pasterskiej.

Skrzyżowanie wpływów śródziemnomorskich i alpejskich wraz z obszarem, na którym zachowały się znaczące zmiany, czynią go wyjątkowym. Dodając do tego nie mniej niż 2000 jaskiń i 140 km podziemnych tuneli, które tworzą dostępną część rozległej sieci podziemnej, Préalpes d'Azur są prawdziwym rezerwatem wodnym Lazurowego Wybrzeża.

Historycznie ludzie żyli z rolnictwa, leśnictwa i pasterstwa. Później, gdy w Grasse rozwinął się przemysł perfumeryjny, obszar ten zaczął żyć w rytmie kultury roślin pachnących.

Działalność rolnicza jest nadal obecna, choć niestabilna; owce, krowy, kozy pasą się na wrzosowiskach i lasach.

Większość wiosek została zbudowana w średniowieczu, a ich specyfiką jest położenie na wysokich skalistych cyplach. To świadectwo przystosowania siedzib ludzkich do wyraźnej rzeźby terenu. Budowano je w ten sposób, również aby zapewnić pozycję obronną.

Réserve biologique des monts d'azur (pl. Rezerwat biologiczny Monts d'Azur)

Można tam znaleźć przodków i niesamowite gatunki europejskiej fauny żyjące obok siebie: żubry, jelenie, dziki, konie Przewalskiego, sarny, kozice, orły przednie, sępy płowe i kasztanowate i wiele innych.

W sumie na 700 hektarach Rezerwatu wędruje kilkadziesiąt gatunków, znajduje się tu wiele siedlisk, w których zwierzęta ukrywają się przed wzrokiem zwiedzających!

W środku tego Rezerwatu zwierząt istoty ludzkie są tylko gośćmi, którzy o każdej porze roku uczestniczą w codziennym życiu niektórych gatunków fauny europejskiej i roli, jaką odgrywa ona w dynamice ekosystemów. Jest świadectwem złożonych zjawisk przyrodniczych, ma rozbudzać ciekawość zwiedzających i zachęcać do szacunku dla przyrody.

Rezerwat biologiczny Monts d'Azur to także prawdziwa mozaika zaskakujących i fascynujących środowisk: skaliste klify (szczyt Aigle na wysokości 1700 m), naturalne łąki, niezwykle lasy.

Grotte De La Baume Obscure

Etymologicznie nazwa ta oznacza „ciemną jaskinię”. „Baume” pochodzi bowiem od łacińskiego słowa „balma”, które oznacza schronisko skalne, pieczarę lub jaskinię.

Na stanowisku Baume Obscure zbadano dziewięć mniej lub bardziej dużych jaskiń. Trzy z nich są ze sobą połączone: jaskinia Cypress, jaskinia Loube i jaskinia Services.

Tworzą podziemną sieć o długości 1200 metrów i głębokości 80 metrów. Jedną jego część, o długości około 700 metrów, została wyposażona w schody i kładki, dzięki którym zwiedzający mogą zwiedzać najciekawsze tunele i pomieszczenia. Można zejść 60 metrów pod powierzchnię ziemi do rozległej krainy cudów stalaktytów i stalagmitów, zdumiewającej różnorodności form krasowych,

skamieniałości, podziemnych strumieni i wodospadów. Jaskinia to prawdziwie magiczne miejsce zarówno dla młodszych, jak i starszych. Przejście zajmuje około 60 minut. Niezależnie od temperatury na zewnątrz, w jaskini zawsze panuje stała temperatura 14°C.

12. Dzień

8 godzin

Program zajęć merytorycznych we francuskiej szkole:

- Podsumowanie informacji z poprzednich dni i analiza ich.
- Selekcja zdjęć.
- Finalizowanie prac związanych z postami dot. tematyki projektu.
- Ostatnie poprawki w prezentacji o projekcie.
- Prezentacja ukończonych rezultatów.
- Ocena i analiza efektów.
- Podsumowanie mobilności, rozdanie certyfikatów uczestnictwa w projekcie, pożegnanie.